

એકમ ૧- નાણાંની માંગ અને પુરવઠો (૧૦)

- નાણાંની માંગ- પ્રશિષ્ટ અને કેઈન્સનો સિધ્ધાંત
- નાણાંનો પુરવઠો- અર્થ, ઘટકો, નાણાંના પુરવઠાના માપ અંગેના અભિગમો
- નાણાંના પુરવઠાને અસર કરતાં પરિબળો
- રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા અને નાણાંનો પુરવઠો

એકમ ૨- વ્યાપારચક્ર (૧૦)

- વ્યાપારચક્ર -અર્થ, કારણો, સ્વરૂપ , લાક્ષણિકતાઓ, તબક્કાઓ અને નિયંત્રણ
- હોટ્ટેનો નાણાંકીય સિધ્ધાંત
- હાયેકનો અતિમૂડીરોકાણનો સિધ્ધાંત
- કેઈન્સનો વ્યાપારચક્રનો સિધ્ધાંત
- ગુણક અને ગતિવર્ધન વચ્ચેનો આંતરકાર્ય

એકમ ૩- વ્યાજનો દર (૧૦)

- વ્યાજદર-અર્થ, પ્રકારો
- પ્રશિષ્ટ સિધ્ધાંત: બચત-મૂડીરોકાણનો સિધ્ધાંત
- નવ પ્રશિષ્ટ સિધ્ધાંત: ઘિરાણ ભંડોળનો સિધ્ધાંત
- કેઈન્સીયન સિધ્ધાંત: તરલતા પસંદગીનો સિધ્ધાંત

એકમ ૪- નાણાંકીય નીતિ અને રાજકોષીય નીતિ (૧૦)

- નાણાંકીય નીતિ- અર્થ, મહત્વ, હેતુઓ, સાધનો, મર્યાદાઓ, અસરો
- રાજકોષીય નીતિ -અર્થ, મહત્વ, હેતુઓ, સાધનો, મર્યાદાઓ, અસરો
- વિકાસશીલ દેશોમાં નાણાંકીય નીતિ, રાજકોષીય નીતિની ભૂમિકા
- ભારતમાં નાણાંકીય નીતિનાં પ્રવર્તમાન વલણો.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ થી અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ

બી.એ(અર્થશાસ્ત્ર)સેમેસ્ટર-૬ પેપર નં- ૧૮
વિકાસ અને પર્યાવરણનું અર્થશાસ્ત્ર

SEM:VI

એકમ :૧ : વિકાસનો ક્ષેત્રીય દ્રષ્ટિકોણ :

આર્થિક વિકાસમાં કુર્ષિનો ફાળો-કુષિમાં ઉત્પાદકતા અને કાર્યક્ષમતા-(માત્ર મુદ્દાઓની ચર્ચા કરી આગળ વધવું-નવી ટેકનોલોજી)અને ટકી શકે તેવી ખેતી. વૈશ્વીકરણ અને કુષિવૃદ્ધિ-વિકાસશીલ દેશોમાં ઔદ્યોગિકરણની જરૂરિયાત અને તરાહ-પધ્ધિઓની પસંદગી અને યોગ્ય ટેકનોલોજી અને રોજગાર- નાના પાયાના ઉત્પાદન વિરૂદ્ધ મોટાપાયાના ઉત્પાદનની કાર્યક્ષમતા-કુષિ અને ઉદ્યોગ વચ્ચે વ્યાપારની શરતો આંતરમાળખાકીય સુવિધાઓ અને તેમનું મહત્વ-સેવાક્ષેત્રનું મહત્વ.

એકમ :૨ : સમગ્રલક્ષી આર્થિકનીતિ અને વિકાસ :

વિકાસશીલ દેશોમાં નાણાકીય નીતિ અને રાજકોશીય નીતિની ભુમિકા-બાહ્ય સંસાધનો સીધું વિદેશી મુડીરોકાણ સહાય, વિરૂદ્ધ વ્યપાર-ટેકનોલોજીના પ્રવાહો-વિકાસશીલ દેશોમાં બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓની પ્રવૃત્તિઓ-વિકાસશીલ દેશોમાં આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય અને વિશ્વબંકની નીતિ.

એકમ :૩ :

પર્યાવરણ અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર-પર્યાવરણની બાહ્ય અસરો- આર્થિક વિકાસમાં તેનું પ્રદાન-તેના પ્રદાનને માપન માટે ઉદભવતી મુશ્કેલીઓ.

એકમ :૪ : પ્રદુષણનો અટકાવવા, નિયંત્રણ અને ઘટકો-પર્યાવરણ સુરક્ષા નીતિ- વિકાસશીલ દેશોમાં નીતિની પસંદગી-પર્યાવરણીય કાયદાઓ-ટકાઉ વિકાસમાં નિદેશકો- પર્યાવરણની હિસાબ પધ્ધતિ અને ઉદ્યોગની સામાજિક જવાબદારી.

Veer Narmad South Gujarat University

T.Y.B.A: Economics

PAPER-19

INTERNATIONAL ECONOMICS

UNIT ONE ;

Foreign Exchange rate-Meaning-Types-Theories of Determination: Mint parity Theory-The Purchasing Power Parity Theory-Balance Of payment Theory-Causes of changes in Exchange Rate-Exchange Rate policy-Fixed-Flexible-arguments against and for-

UNIT TWO:

Balance of payments-Meaning-Difference between of trade and payments-components (of current and capital accounts)Disequilibrium in The Balance of payments and Trade –Causes and Measures-Devaluation:Meaning and effects in exports and imports.

UNIT THREE:

Trade policy:Terms of Trade:Type-Factors affecting it india's Foreign Trade policy –Difference between GATT and WTO –Objectives and function of WTO-

UNIT FOUR:

International liquidity Meaning of International Liquidity role of International Monetary Fund- Objectives and Measures to easy International Liquidity-World Bank-EXIM BANK –Functions and objectives-FDI advantages and disadvantages of FDI.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.

ટી.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૬

અર્થશાસ્ત્રની પરિમાણાત્મક પધ્ધતિઓ-૨

[પેપર નંબર-૨૦(A)]

અભ્યાસક્રમ

એકમ-૧ કલન ગણિત

- વિધેયનું લક્ષ અને તેના નિયમો
- વિધેયનું વિકલન -ખ્યાલ, નિયમો, વિકલનનો અર્થશાસ્ત્રમાં ઉપયોગ, મૂલ્યસાપેક્ષતા, સરેરાશ ખર્ચ, સીમાંત ખર્ચ અને સીમાંત આવક(આમદાની) વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ -૨ સહસંબંધ અને નિયત સંબંધ

- સહસંબંધનો ખ્યાલ, પ્રકારો, સહસંબંધના અભ્યાસની રીતો, કાર્લપિયરસનનો સહસંબંધાંક
- નિયતસંબંધનો ખ્યાલ, નિયત સંબંધાંકો, નિયત સંબંધ રેખાઓનું આગણન

એકમ -૩ સામાયિક શ્રેણી, સૂચકાંકો

- સામાયિક શ્રેણીનો ખ્યાલ , ઘટકો, નિયમિત વલણ અને મોસમી વલણ
- સૂચકાંક ખ્યાલ, પ્રકારો, રચના, ઉપયોગો, સૂચકાંકની રચનામાં ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ, લાસ્પેયર, પાશે અને ફિશરનો સૂચકાંક

એકમ -૪ સંભાવના સંભાવના વિતરણ

- સંભાવનાનો ખ્યાલ-નિયમો (સરવાળા-ગુણાકારના પ્રમેયો)(સંભાવનાનાં દાખલા પૂછવા નહિ), ગાણિતીક અપેક્ષા(તેના દાખલા પૂછવા)
- દ્વિપદી વિતરણ અને પ્રમાણ્ય વિતરણ તેમના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો

Seen

T.YB.A SEM-VI
Regional Economics

PAPER-20 (B)

મોડ્યુલ:૧ : પ્રાદેશિક માળખું

વેપારી વિસ્તારો અને શહેરોની પ્રથા :-

25%

૧. એકરૂપતા ધરાવતા પ્રદેશમાં વેપારી વિસ્તારો
૨. સંકુલ પરિસ્થિતિમાં વેપારી વિસ્તારો
૩. કેન્દીય સ્થળનો સિદ્ધાંત
૪. ભૌગોલિક વિસ્તારોમાં સાધનોની ક્રિમંતમા તફાવતો
૫. સાધન સામગ્રીની પ્રાપ્તિ અને ઉદ્યોગની સ્થળ પસંદગી
૬. કેન્દીયકરણના લાભો.

મોડ્યુલ :૨ : ભુમિવપરાશની તરાહ :-

25%

૧. પુરવઠા પ્રાપ્તિનાં વિસ્તારો અને ભુમિવપરાશની તરાહ
૨. ભુમિવપરાશનો સમકેન્દીય સિદ્ધાંત
૩. ભુમિ વપરાશની તરાહ અંગે વાસ્તવલક્ષી અભિગમ
૪. સમકેન્દીય સિદ્ધાંતને નિરીક્ષણ ધ્વારા અનુમોદન

મોડ્યુલ :૩ : પ્રાદેશિક વૃદ્ધિ-વિકાસ :-

25%

૧. વિકાસ-વૃદ્ધિ અર્થ
૨. પ્રદેશની આર્થિકવૃદ્ધિના નમુના
૩. વૃદ્ધિ-ઘુવો અને પ્રાદેશિક આર્થિક વૃદ્ધિ
૪. શ્રમ અને મુડીનું સ્થળાંતર

મોડ્યુલ :૪ : પ્રાદેશિક નિતિ/આયોજન/સમસ્યા :-

25%

૧. પ્રાદેશિક નીતિનાં ઉદ્દેશો.
૨. પ્રાદેશિક આયોજનનો નમુનો
૩. વિવિધ પ્રાદેશિક/શહેરી સમસ્યાઓ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ થી અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ

બી.એ(અર્થશાસ્ત્ર)સેમેસ્ટર-૬ પેપર નં-૨૧(અ) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર

એકમ-૧ પૂર્ણ હરિફાઈ અને ઈજારામાં કિંમતનિર્ધારણ (ભાંરાક ૨૫%)

પૂર્ણ હરિફાઈનો અર્થ અને લક્ષણો-પૂર્ણ હરિફાઈ હેઠળ પેઢીની માંગરેખા-કિંમત નિર્ધારણની શરતો-ટૂંકા અને લાંબાગાળાનામાં પેઢી અને ઉદ્યોગમાં કિંમત નિર્ધારણ ઈજારાનો અર્થ અને લક્ષણો-ઈજારામાં પેઢીની માંગરેખા-ઈજારામાં કિંમત નિર્ધારણની શરતો-ઈજારામાં ટૂંકા અને લાંબાગાળામાં કિંમત નિર્ધારણ. પૂર્ણ હરિફાઈ અને ઈજારાની તુલના.

એકમ-૨ અપૂર્ણ હરિફાઈ હેઠળ કિંમતનિર્ધારણ (ભાંરાક ૨૫%)

ઈજારાયુક્ત હરિફાઈનો અર્થ અને લક્ષણો-ઈજારાયુક્ત હરિફાઈમાં પેઢીની માંગરેખા-કિંમત નિર્ધારણની શરતો-ટૂંકા અને લાંબાગાળામાં પેઢી અને જુઠમાં કિંમત નિર્ધારણ. પૂર્ણ હરિફાઈ અને ઈજારાયુક્ત હરિફાઈમાં કામ કરતી પેઢીઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ. અલ્પહસ્તક ઈજારાનો અર્થ અને લક્ષણો-અલ્પહસ્તક ઈજારામાં ખાંચાવાળી માંગરેખા-અલ્પહસ્તક ઈજારામાં કિંમત નેતૃત્વ.

એકમ-૩ સમતૂટ વિશ્લેષણ (ભાંરાક ૨૫%)

ખર્ચ અને નફાનાં પૂવાનુમાનની રીતો-સમતૂટ વિશ્લેષણ અને નફાનું આયોજન- સમતૂટ ઉત્પાદનનો અર્થ-સમતૂટ વિશ્લેષણની ધારણાઓ-ભૌતિક અને નાણાકીય એકમોમાં સમતૂટ બંધુ અને સમતૂટ ઉત્પાદનનું નિર્ધારણ-સમતૂટ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા-સમતૂટ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ.

એકમ-૪ મૂડી અંદાજપત્ર અને ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણ (ભાંરાક ૨૫%)

મૂડી અંદાજપત્રનો અર્થ અને સ્વરૂપ-મૂડીની માંગ-મૂડીનો પૂરવઠો-મૂડીની ફાળવણી -મૂડી અંદાજપત્રની સમસ્યાનું સ્વરૂપ ખર્ચ લાભ વિશ્લેષણનો અર્થ અને મૂળતત્ત્વો- ખાનગી ખર્ચ અને સામાજીક ખર્ચ ખાનગી લાભ અને સામાજીક લાભ-સામાજીક ખર્ચ-લાભ નક્કી કરવાનાં ધોરણો-ખર્ચ-લાભ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

B.A.SEMESTER:-VI (6)

PAPER:-21. B

વસ્તીશાસ્ત્ર [DEMOGRAPHY]

પિરિયડ - ભાગંક

એકમ :-૧ ભારતનીવસ્તી નીતિ

- ભારતની વસ્તી નીતિ ઉદ્દેશો.
- ભારતનીવસ્તી નીતિનો ક્રમિકવિકાસ રાષ્ટ્ર વસ્તી નીતિ.
- ભારતનીવસ્તી નીતિનો માર્ગ સૂચક સ્તંભો વર્ષ 1971,1981,1991,2001,2011, ની ભારતનીવસ્તી ગણતરી અનુસાર વસ્તીના મૂળભૂત ખ્યાલોની લાક્ષણિકતા ભારતનીવસ્તી શિક્ષણનુ પ્રમાણ-ભારતમાં દસ વાર્ષિક વૃદ્ધિ દર.
- ભારતમાં સ્ત્રી વસ્તી વૃદ્ધિ પ્રમાણ.
- ભારતમાં દસ વાર્ષિક સ્ત્રી વસ્ત વૃદ્ધિદર.
- જાતિ પ્રમાણ.
- જાતિવાર તથા કુલ સાક્ષર વસ્તીનુ પ્રમાણ તથા અસરકારક સાક્ષરતા દર.
- વસ્તી ગીચતા.
- શહેરી વસ્તીની ટકાવારી.
- ભારતમાં શહેરીની સંખ્યા તથા શહેરી વસ્તી વૃદ્ધિ.

12 - 25%

એકમ, -૨

- બદલાતી કૌટુંબિક રચના માટે વયોવૃદ્ધ વસ્તીની સલામતિ કુટુંબ.
- કુટુંબના લક્ષણો તથા પ્રકારો.
- ભારતમાં કુટુંબની સંસ્થાનાને અસર કરતા પરિબળો.
- વયોવૃદ્ધ વસ્તીની સલામતિ.
- વયોવૃદ્ધ વ્યક્તઓ અંગેની રાષ્ટીય નીતિ તથા તેના હેતુઓ.
- રાષ્ટીય વૃદ્ધાવસ્થા પેન્શન યોજના.
- વૃદ્ધ વ્યક્તઓ અંગેની રાષ્ટીય નીતિ.

ભારતમાં વયોવૃદ્ધ વસ્તીની લાક્ષણિકતા

- ભારતમાં જાતીવાર ગ્રામીણ.

Scanned

- શહેરી તથા કુલ વયોવૃદ્ધ વસ્તીનું પ્રમાણ.
- જોતવાર વયોવૃદ્ધ વય.
- સાપેક્ષ મૃત્યુદર.
- વયોવૃદ્ધ પ્રતિ 1000 વ્યક્તિઓએ ગ્રામિણ તથા શહેર મુખ્ય કામનું સ્તર.

- વયોવૃદ્ધ વસ્તીમાં આર્થિક સ્વતંત્રતા 11 - 25%.

એકમ; -3 ભારતની વસ્તી વૃદ્ધ અંકુશ અને પરિવાર નિયોજન

- પરિવાર નિયોજનનો અર્થ.
- ભારતમાં પરિવાર નિયોજનની જરૂરિયાત.
- પરિવાર નિયોજની તથા કલ્યાણ કાર્યાક્રમની સિધ્ધિઓ તથા મર્યાદાઓ તથા મર્યાદાઓ.
- પરિવાર નિયોજની કાર્યાક્રમમા. સુધારા અને વિસ્તરણ માટેની ભલામણો.

ભારતમાં વસ્તીની બદલાતી લાક્ષણિકતા

- ભારતમાં જાતિ પ્રમાણ.
- ભારતમાં વસ્તીમાં સ્વાસ્થ્ય.
- કુટુંબનું આયોજન.
- પુરુષ તથા સ્ત્રીઓની કામગીરી તરીકે ભાગીદારી.
- ભારતમાં પુરુષોની સરખામણીમા. ક્રમદાર તરીકે સ્ત્રીઓને દરજો.
- વસ્તીશાસ્ત્રીય સ્તર અને ઘરેલું વર્તન

11 - 25%.

એકમ; -4 ભારતમા. સ્ત્રીઓ સ્વાયત્તા

- ભારતમાં રાજ્યવાર સ્ત્રીઓ સ્વાયત્તા.
- રાજ્યવાર પચાંચતમાં ચુટાયેલ સ્ત્રીઓની સંખ્યા.
- ભારતમાં સ્ત્રીઓમાં ગ્રામિણ, શહેરી તથા કુલ અસરકરક લગ્નની સરેરાશ વય.
- રાજ્યવાર સ્ત્રીઓ ઉપર થયેલ ગંભીર પ્રકારના ગુન્હાઓની સંખ્યા અને ટકાવારી દર .
- ભારતમાં વસ્તી ,સ્વાસ્થ્ય, ગરીબાઈ પર્યાવરણ વચ્ચેના આંતરસંબંધો વસ્તી અને ગરીબાઈ તથા પર્યાવરણ
- રહેઠાણ અને પાયાની સેવાઓ.
- શહેરીકરણ કચરો અને હાનિકારક પદાર્થો માટેની વ્યવસ્થા - વસ્તી તથા સ્વાસ્થ્ય . 11.25%

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ થી અમલમાં આવનાર અભ્યાસક્રમ

બી.એ(અર્થશાસ્ત્ર)સેમેસ્ટર-૬ પેપર નં-૨૨

BANKING & FINANCIAL MARKETS

એકમ : ૧ બિન બેંકિંગ નાણાં સંસ્થાઓ

- મ્યુચ્યુઅલ ફંડ
- ભારતનું જીવન વીમાં નિગમ
- મુડી રોકાણ કંપનીઓ
- વેન્યર કેપિટલ

એકમ :૨ નાણાં બજાર

- અર્થ
- મહત્વ
- નાણાં બજાર અને મુડી બજાર વચ્ચેનો તફાવત
- નાણાં બજારના મુખ્ય ઘટકો
- વિકસિત નાણાં બજારના લક્ષણો

એકમ :૩ શેર બજાર

- અર્થ
- લાક્ષણિકતાઓ
- પ્રાયમરી માકેટ અને સેકન્ડરી માકેટ
- શેર બજારના કાર્યો
- શેર બજારના ફાયદા
- આર્થિક વિકાસમાં શેર બજારની ભુમિકા
- આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમની શેર બજાર પરની અસરો

એકમ :૪ મુડી બજાર

- અર્થ
- મુડી બજારનું માળખું
- ભારતનાં ઔદ્યોગિક વિકાસમાં મુડી બજારનો ફાળો
- વિદેશી હુંડિયામણની માંગ અને પુરવઠાનાં ઉદ્ભવસ્થાનો અથવા સ્ત્રોત